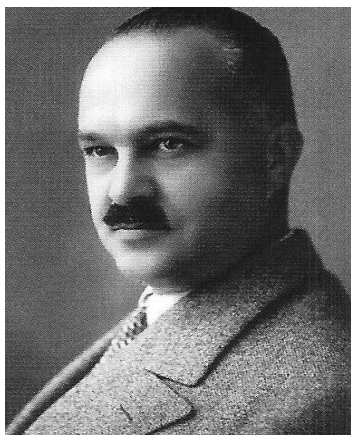

Ivan Houdek

* 13. január 1887 Ružomberok

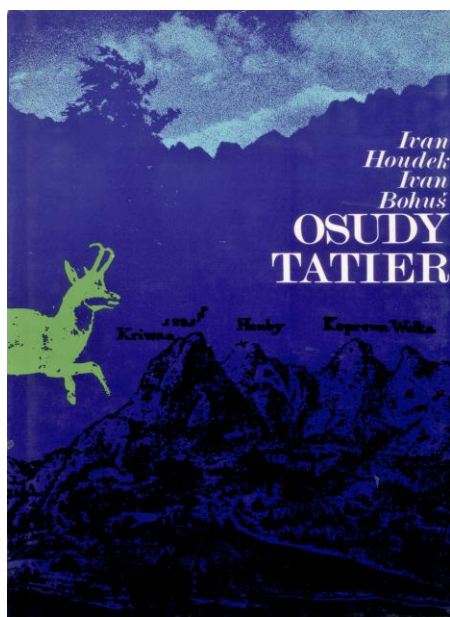
+ 24. január 1985 Ružomberok

Ing. **Ivan Houdek** bol chemický inžinier, turista, historik, spisovateľ, publicista, **autor prvého turistického sprievodcu po Ružomberku**. Právom patrí medzi veľké postavy ružomerskej turistiky. Pôsobil na viacerých miestach, ale najdlhšie v rodnom meste, kde bol 25 rokov riaditeľom Továrne na drevovinu na

Bielom Potoku. Popri svojom zamestnaní sa venoval vlastivednému a historickému bádaniu. Napísal viacero kníh a prác, ale najznámejší je svojou knihou **Osudy Vysokých Tatier**. Kniha vyšla prvý raz v roku 1936, druhý raz s rozšíreným obsahom v roku 1951 a tretí raz v roku 1976 upravená s Ivanom Bohušom ako *Osudy Tatier*. Toto dielo má v literatúre o Vysokých Tatrách dodnes zásadný, až kultový význam. V roku 1953 vydal Ing. I. Houdek publikáciu

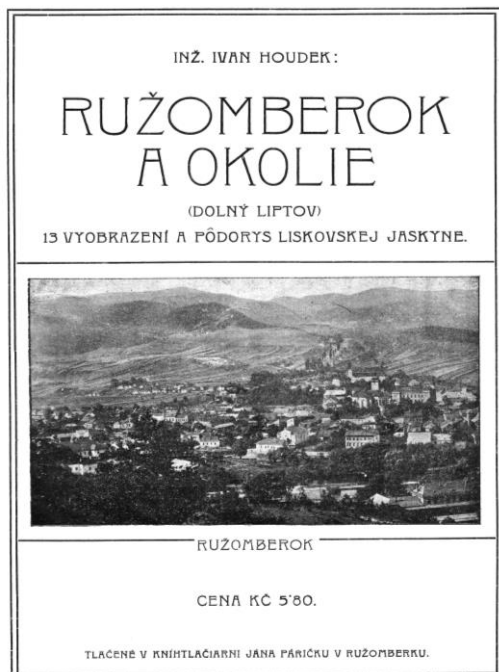
Nízke Tatry včera a dnes. Veľmi známe je i jeho dielo **600 rokov z minulosti bývalého výsadného mesta Ružomberka 1318 - 1918**. Zaoberal sa aj dejinami slovenských hradov, cechov a dejinami papierníctva na Slovensku. Z tejto skupiny sú napríklad knihy *Hrad Likava*, jej minulosť a terajší stav z roku 1925, *Cechovníctvo na Slovensku*, 1943, ďalej *Z dejín papierníctva a papiernického priemyslu na Slovensku*, 1955 (spoluautori V. Decker a E. Sabol). Viaceré pramene hovoria, že celkove napísal až 27 kníh. Ing. Ivan Houdek je pochovaný v Ružomberku.

Veľké sú Houdekove zásluhy o prezentáciu a propagáciu ružomerskej turistiky. Práve na tento moment z jeho života sa často zabúda a moc nezdôrazňuje. Jeho významným činom na tomto poli

bolo **vydanie prvého turistického sprievodcu po meste v roku 1924 s názvom RUŽOMBEROK A OKOLIE (Dolný Liptov)**. Bola to skromná brožúrka, ktorá mala 42 strán, tlačila ju Tlačiareň Jána Páričku v Ružomberku. Táto práca má pre históriu ružomerskej turistiky veľký význam. Je to prvá práca turistického zamerania a obsahu o Ružomberku a jeho okolí. Sám autor napísal na druhej strane publikácie (doslovný opis aj s vtedajšou gramatikou a autorovým zvýraznením časti textu): „**Účelom tohto spisu je upozorniť na romantický kútik Slovenska, ovrubený velebným horstvom, plný prírodných krás a darov, bohatý na národopisné zvláštnosti, stavitel'ské pamiatky i historické reminiscencie, vzbudiť záujem turistov, cestovateľov i tých, ktorý v ňom žijú, ale si ho nevšímajú**“.

Obsah je rozdelený do troch kapitol: Okolie Ružomberka, Ružomberok a Vychádzky do okolia Ružomberka. Najviac turistických faktov je samozrejme v tretej kapitole. Je zaujímavé, že autor nespomína v práci ani jeden značkovaný turistický chodník či cestu, hoci vieme, že v tej dobe už niekoľko takýchto trás existovalo. Dolný Liptov vymedzil ako priestor medzi Kraľovanmi a Parížovcami, ktorý od západu chráni Veľká Fatra od Turca, od juhu Nižné Tatry

od Zvolena, od severu Oravsko - Liptovské pohorie od Oravy a od východu Horný Liptov. Titulná strana tejto dnes vzácnej a unikátnej publikácie je v texte. Na tomto sprievodcovi stavali neskôr všetky ďalšie publikácie sprievodcovského charakteru viažúce sa k Ružomberku.

Vydanie sprievodcu bolo tak významné, že si to všimlo i vedenie KČST v Prahe. Prácu spomína už v roku 1930 v 2. vydaní sprievodcu ORBIS Průvodce po Československé republice a neskôr v ďalších vydaniach sa na ňu odvoláva. Myslím, že Ústredie KČST v Prahe práve preto prizvalo Ing. Ivana Houdeka k spolupráci na ďalšom, 3. vydaní z roku 1933 a v roku 1936 i na 4. vydaní. Do nich spracoval oblasť Severného Slovenska. To, že už v 1. ČSR mal Ružomberok expertov a autorov (tým druhým bol

Václav Hochmuth a tým tretím PhDr. František Kašpar), ktorí sa podieľali na tvorbe turistických sprievodcov, je takmer neznáme. A predsa tu boli a žili, dávno pred Zdenkom Hochmuthom. Nebojme sa nimi pochváliť, zaslúžia si to!

Veľa článkov s horskou tematikou uverejnil I. Houdek v Krásach Slovenska, prispieval do nich dlhých 61 rokov. Ich súpis urobil Jožo Šimko v čísle 1/1957 k jeho sedemdesiatke. Prvý Houdekov článok uverejnili Krásy Slovenska už v roku 1933. Písal aj do českého Časopisu turistů. Liptovské múzeum v Ružomberku spracovalo všetky príspevky Ing. I. Houdeka do rôznych časopisov a zistilo, že ich bolo až 284. Je to obrovské číslo a fakt hovoriaci o veľkej zaniietenosti autora a o celoživotnej práci na tomto poli. O Ivanovi Houdekovi vyšlo mnoho prác. Ako jeden z málo Ružomberčanov sa dostal i do poľskej Veľkej tatranskej encyklopédie od manželov Paryských a do Horolezeckej encyklopédie I. Diešku. Novším prameňom je Bibliografický lexikón Slovenska, časť III. z roku 2007, strany 602 - 603.

Spracoval: Ing. Jozef Hýroš

Hlavné pramene:

Ivan Dieška: Horolezectvo - encyklopédia, 1989

Z. Radwańska - Paryska - W. H. Paryski: Veľká tatranská encyklopédia, 1995

Bibliografický lexikón Slovenska, časť III. z roku 2007, strany 602 - 603

Jozef Hýroš: História turistiky v Ružomberku, 2019